LIETUVOS LIAUDIES KULTŪROS CENTRO 2010 m. VEIKLOS ATASKAITA

Lietuvos liaudies kultūros centras yra taikomojo mokslinio pobūdžio įstaiga, jos misija Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos delegavimu laiduoti metodinį vadovavimą etninės kultūros ir mėgėjų kūrybos raiškai, ją tirti, apibendrinti, rūpintis kultūros tradicijų tęstinumu bei atsinaujinimu.

Veiklos tikslai:

- Siekti įvairių meno sričių, žanrų gyvybingumo, regionų, kraštų kultūros specifiškumo išsaugojimo, globoti ir skatinti etninės bei mėgėjų kultūros institucijų, kolektyvų, asmenų veiklą, renginių organizavimą, kitą kultūrinę raišką, rūpintis jos plėtra.

- Daryti įtaką kultūros vyksmui, metodikos, repertuaro, kitos neprofesionaliai kultūros veiklai būtinos medžiagos rengimui ir leidybai, kursų, seminarų, kūrybinių laboratorijų kultūros specialistams organizavimui.

- Rinkti, tirti ir publikuoti etninės kultūros paveldo – liaudies dailės, muzikos, choreografijos, papročių ir apeigų, liaudies medicinos, tautinio kostiumo – medžiagą, fiksuoti ir analizuoti šiuolaikinę raišką, gaivinti ir skleisti įvairias tradicinės kultūros formas.

- Fiksuoti, dokumentuoti ir tirti istorinę mėgėjų kūrybos raidą, skatinti ir propaguoti vertingiausių šalies kultūros įvykių tęstinumą bei naujas mėgėjų kultūros raiškos formas.

- Organizuoti respublikinius, tarptautinius renginius: dainų šventes, festivalius, apžiūras ir konkursus, kultūros akcijas.

- Inicijuoti bendras kultūros akcijas, teikti paramą už Lietuvos ribų veikiantiems meno kolektyvams ir jų vadovams.

- Nagrinėti Vakarų Europos ir kitų valstybių mėgėjų kultūrinės raiškos funkcionavimą, valstybės finansinės paramos teikimą, konkursų, festivalių organizavimo patirtį, skatinti meno kolektyvų, specialistų bendradarbiavimą, dalyvavimą įvairiose tarptautinėse struktūrose ir judėjimuose.

Pasirengimo dainų šventei programa

Remiantis **„Kategorijų suteikimo mėgėjų meno kolektyvams pagal meninį lygį, veiklą ir pasiektus rezultatus** nuostatais“, patvirtintais Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2008 m. kovo 17 d. Nr. ĮV-145, prieš Dainų šventę įvykusių apžiūrų ir kitų respublikinių konkursinių renginių metu, nustatytas kultūros sistemai priklausančių mėgėjų meno kolektyvų meninis lygis. 2010 m. po vokalinių ansamblių konkurso „Sidabriniai balsai“, kuris vyksta kas penkeri metai, suteiktos kategorijos vokaliniams ansambliams, peržiūrėta visų žanrų I kategorijos meno mėgėjų kolektyvų meninis lygis, veikla ir rezultatai, pakooreguota kai kurių kolektyvų kategorijos, atsižvelgiant į Meno šakų, žanrų kolektyvų meninio lygio vertinimo ekspertų komisijos, konsultantų, LLKC žanrinių specialistų ir savivaldybių specialistų nuomonę. Lietuvos liaudies kultūros centro direktorius įsakymu 2010 10 12 įsakymu Nr. V - 41 šias kategorijas patvirtinto. 230 kolektyvams suteikta - I kategorija; 427 – II kategorija; 418 – III kategorija; 186 – IV kategorija; 23 -0 kategorija. Geriausių kolektyvų premijavimui paskirstyta 525.000 Lt.

Įgyvendinant Lietuvos dainų švenčių įstatymo, kitų teisės aktų nuostatas, numatančias plėtoti mėgėjų meną šalyje, labiau gilintis į žanrų būklę, jų gyvybingumą, **parengta mėgėjų meno plėtros 2010 2016 metų strategija ir strategijos įgyvendinimo priemonių planas,** sukurti **žanrinių tarybų nuostatai,** patvirtintos **Mėgėjų meno šakų ir žanrų tarybos** prie Lietuvos liaudies kultūros centro. Patvirtinta **Mėgėjų meno tarpinstitucinė taryba ir jos nuostatai.**

Vykdydamas Lietuvos Respublikos ministro 2010 m. vasario 9 d. Nr. ĮV-96 įsakymą *Regionų kultūros mėgėjų meno žemėlapių rengimo kriterijai*, Lietuvos liaudies kultūros centras įpareigotas surinkti informaciją apie 2011 m. etnografinių regionų, regionų kultūros, nematerialaus kultūros paveldo ir dainų švenčių tradicijas puoselėjančius mėgėjų meno renginius, vykstančius visoje Lietuvoje, apimančius tiek suaugusiųjų, tiek vaikų kolektyvus. Remiantis savivaldybių pateikta informacija, konsultantų bei ekspertų komisijų išvadomis, iš renginiių, atitinkančių visus kriterijus numatytus minėtame įsakyme, parengti 2010 -2014 metų ir 2011 metų **Prioritetinių mėgėjų meno renginių sąrašų projektai** ir pateikti Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai. Kasmet rengiamas ir ***Bendrasis mėgėjų meno renginių žemėlapis,*** *kuris* skelbiamas Lietuvos liaudies kultūros centro svetainėje: www.llkc.lt.

Vykdant Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. kovo 29 d. Nr. ĮV-218/ISAK-562 įsakymą „Dėl Dainų švenčių tradicijos tęstinumo 2007 – 2011 metų programos patvirtinimo" parengti ir patvirtinti **pasirengimo 2014 m. Lietuvos dainų šventei etapai.**

Lietuvos liaudies kultūros centras ne tik renka duomenis apie megėjų meno kolektyvus, kultūros įstaigas, specialistus, **bet ir analizuoja informaciją**. Atlikta kultūros įstaigų, mėgėjų meno kolektyvų duomenų analizė lentelėse, diagramose. Įvariais pjūviais parengta medžiaga (47 lentelės, 30 diagramų) apie mėgėjų meno kolektyvų ir kultūros įstaigų kategorijas, pasiskirstymą savivaldybėse, pagal žanrus, dalyvių amžių, kategorijas, kolektyvų priklausomybę ir kt.

Nuo 2006 metų pradėjo veikti meno šakų, žanrų **kolektyvų eksperto konsultantų tinklas.** Konsultantų veiklos tikslas – padėti meno kolektyvams ir jų vadovams, meno šakų bei žanrų specialistams, savivaldybių, apskričių administracijoms siekti meno ir kultūros raiškos kokybės, kūrybos įvairovės, veiksmingo meninio visuomenės ugdymo. Konsultantais parinkti asmenys, kompetentingi konsultuoti valstybės bei savivaldybių institucijas, kultūros ir meno specialistus, kolektyvus ir jų vadovus kultūros raiškos sąlygų gerinimo, darbo metodikos, meninio rezultato siekimo, kūrinių interpretavimo, stilistikos, repeticijų, vadovavimo pratyboms ir kitais klausimais. Konsultantai išrenkami trejiems metams. Kiekvienais metais svarstoma jų veikla ir konsultantai gali būti keičiami. . Po kiekvienos 6 val. konsultacijos jie rašo ataskaitas ir siunčia Lietuvos liaudies kultūros centrui. Jiems apmokama pagal paslaugų sutartis. Šias metais mėgėjų meno kolektyvams suteikta 30 meno šakų, žanrų kolektyvų ekspertų konsultacijų. Meno šakų, žanrų kolektyvų eksperto konsultantų tinklo veiklai išleista 5000 Lt.

Nuo 1999 m. Lietuvos liaudies kultūros centro ir Pasauliuo lietuvių dainų šventės fondo įsteigta geriausių meno kolektyvų **nominacija „Aukso paukštė**"- viena iš priemonių padėti visuomenei susiorientuoti vertybėse, atkreipti jos dėmesį į gražiausios kūrybos, tradicijų puoselėjimo, atlikimo meno rezultatus. Šia nominacija įvardijami, pagerbiami ir apdovanojami geriausi mėgėjų

meno kolektyvai bei jų vadovai, išsiskyrę itin reikšminga, aktyvia pastarųjų penkerių metų veikla, parengę naujų, originalių ar deramai kultūros tradicijas reprezentuojančių programų, išleidę garso, vaizdo publikacijų, iniciavę ir surengę švenčių, festivalių, mokomųjų renginių, pelnę laureatų vardų, prizų šalies ir užsienio renginiuose, ar kitaip sušvitę kultūros padangėje. Atlikta 1999 – 2010 m. nominacijos analizė pagal savivaldybes, kurioms priklauso kolektyvai gavę nominacijas, pagal nominacijų gausumą, pagal kolektyvų žanrus, kolektyvų dalyvių amžių, pagal metus, ir kt. Per visą šį laikotarpį įteikta 238 „Aukso paukštės“ (114 suaugusiųjų, 95 vaikų ir 29 mišrūs mėgėjų meno kolektyvams). Daugiausia nominacijų gavę: didmiesčiai -Vilniaus miestas (50), Kauno miestas (20), rajonai – Panevėžio rajonas (9), Utenos - (6), Negavę nė vienos nominacijos 5 savivaldybės (Kazlų Rūda, Pagėgiai, Tauragė, Šilalė, Vilniaus rajonas) . 2010 m. renginių metu nominuota 22 meno kolektyvai, įteiktos „Aukso paukštės“ statulėlės ir laimėtojams“ išmokėta 22 000 Lt. premijos.
„ Aukso paukštės“ statulėlių gamybai išleista **28 375 Lt**.

Siekdamas sustiprinti valstybės institucijų paramą ir sukurti nuolat veikiančią liaudies meistrų globos bei skatinimo sistemą, Lietuvos liaudies kultūros centras 2005 metais inicijavo kasmetinį respublikinės konkursinės liaudies meno parodos rengimą, geriausių liaudies meistrų išaiškinimą ir jų apdovanojimą **nominacijos simboliu – „Aukso vainiku“.** Nominacijos įstatai suformuluoti taip, kad visų pirma būtų palaikomos ir populiarinamos tos kūrybos kryptys, kurių šaknys remiasi Lietuvos etninėmis tradicijomis. Tokie kūriniai – tai mūsų šalies aukso fondas, užtikrinantis tolesnį liaudies meno gyvybingumą ir tąsą. Nominuojama už geriausius paskutiniųjų penkerių metų laikotarpiu sukurtus vaizduojamojo ir taikomojo meno darbus, nuo 2007 metų nominuojama ir už geriausius kryždirbystės darbus. Pretendentų atranka vyksta dviem etapais: pirmajame ture išrenkami geriausi apskrities meistrai, o antrajame, respublikiniame, ture trys iš jų – po vieną taikomosios, vaizduojamosios dailės ir kryždirbystės atstovą – paskelbiami geriausiais metų meistrais. Vyko 10 regioninių parodų ir respublikinė Rokiškio rajone. Dalyvavo 559 liaudies meistrai, respublikinėje parodoje – Rokiškyje 23 liaudies meistrai, įteikta 3 „Aukso vainikai“ (6250 Lt.) ir 3 laureatams sumokėta 3 000 Lt. premijos.

Tautinio kostiumo laboratorijos veikla. Kostiumų, gaminamų pagal Dainų šventės programą, gamybos organizavimo darbai. Vykdant tautinio kostiumo gamybą, papildyti asmenų bei įmonių, galinčių kokybiškai ir profesionaliai rekonstruoti tautinį kostiumą ir liaudies drabužius bei atlikti su tuo susijusius gamybos darbus. Tautinio kostiumo gamintojų sąrašai rekomenduojami Kultūros centrams, kolektyvų vadovams norintiems savarankiškai siūdintis tautinius rūbus. Konsultacijos kolektyvų vadovams, padeda pasirinkti užsakomus drabužius. Prižiūrima gamybos darbų eiga: pradinės konsultacijos gamintojui; darbų eigos stebėjimas, tikrinimas, jei reikalinga – papildomos konsultacijos; atliktų darbų priėmimas; esant reikalui, koregavimo ir taisymo darbų organizavimas. Naudojantis kolekcija ir turimais konstrukcinių brėžinių, piešinių, kitos metodinės medžiagos rinkiniais, vykdomos konsultacijos, supažindinimas su ekspozicija pavieniams etnokultūros specialistams, meistrams, kolektyvų vadovams, paskaitos ir praktiniai užsiėmimai organizuotoms specialistų grupėms (kolektyvų vadovams, kultūros darbuotojams, liaudies meistrams ir kt.), organizuotoms mokinių, studentų ir kitokių vaikų grupėms, ekskursantams, įstaigos svečiams ir kt. grupėms. Atrinkti ir adaptuoti audimui 12 naujų audinių pavyzdžiai (Tauragės, Juodkrantės, Prienų kolektyvams). Parengtas 31 tautinio kostiumo projektas, **r**emiantis Ermitažo, Etnografinio muziejaus fonduose surinkta medžiaga, papildyta **Tautinio kostiumo ir istorinio lietuvių kostiumo kolekcijos,**

suprojektuota, ir pagaminta 126 tautiniai kostiumai už Lietuvos respublikos kultūros ministerijos skirtas lėšas. (97320 Lt.) ir savivaldybių lėšas.

Vyko tautinio ir archeologinio istorinio kostiumo kolekcijų demonstravimai:

Archeologinio istorinio kostiumo kolekcijos, kurią sudaro 12 drabužių koplektų demonstravimas (9) Lietuvos nacionaliniame muziejuje, M. Gimbutienės paskaitos konferencijoje; Vilniaus Simono Daukanto gimnazijoje; Litexpo"- knygų mugėje; Rusijoje, Vyborge, Lietuvos senųjų amatų dienose; Rusijoje, Karelijos sostinėje Petrazovodske, miesto centrinėje aikštėje; Gyvosios archeologijos festivalyje Kernavėje; Žalgirio 600 – ųjų metų minėjimo renginys Vilniuje ;Klaipėdoje, tarptautiniame folkloro festivalyje „ Parbėg laivelis"; Kauno Rotušėje kalėdiniame labdaros koncerte.
Tautinio kostiumo 4 demonstracijos: Kovo 11 –osios, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20 – čio, iškilmingame posėdyje Lietuvos Respublikos Seime (50 kostiumų); Rusijoje, Sankt – Peterburge, IV tarptautiniame senųjų amatų festivalyje, centriniuose miesto parodų rūmuose , kuriame dalyvavo Suomija, Lenkija, Estija, Latvija ir Lietuva. Lietuvą atstovavo LLKC kartu su Kernavės geriausiais senųjų amatų meistrais pristatyta tautinio kostiumo kolekcija (40 kostiumų); Rusijoje, Pskovo muzikos ir menų kolegijoje (40 kostiumų); Birštono kultūros centro rūmuose (40 kostiumų). Sankt – Peterburge Lietuvos Generaliniame konsulate vyko Lietuvos liaudies kultūros centro išleisto 2010-2011m. „Lietuvių I – XVI a. kostiumas" kalendoriaus ir 4 archeologinių kostiumų pristatymas.

LLKC tautodailės poskyrio specialistai yra ne tik atkūrę unikalią autentiškų XIX-XX a. pradžios tautinio kostiumo kolekciją, įvairiomis priemonėmis pristato šią kolekciją visuomenei. Viena iš tokių priemonių tai – **tautinių ir archeologinių - istorinių kostiumų nuoma**. Mūsų tautinio kostiumo studijoje sudarome galimybę išsinuomoti patikusį tautinį kostiumą, suteikiame išsamią informaciją apie dėvėjimo ypatumus, parenkame rūbus pagal Lietuvos regionus, dizainerė suderina kostiumo detales, pritaiko įvairaus sudėjimo žmonėms. Kostiumai dažniausiai nuomojami svarbioms progoms, atstovaujant Lietuvą užsienyje, todėl nuomodamiesi pas mus klientai garantuotai gauna autentiškai rekonstruotus ir istoriškai teisingus kostiumų komplektus. Nuo 2010 m spalio mėn. išnuomoti 75 tautiniai kostiumai už 6300 Lt sumą.

Programa „Istorinės ir kultūrinės atminties išsaugojimas"

Sukurtas **Lietuvos valstybės atkūrimo dvidešimtmečiui skirtas tradicinių juostų kilimas.** Remiantis anksčiau sukaupta ir papildomai suieškota medžiaga, buvo atrinkti 100 būdingų ir meniškų tradicinių juostų pavyzdžiai, sudaryti charakteringi regioniniai juostų deriniai, Sukurtas 5 kilimų (po 20 juostų iš 5 regionų) projektas ir suorganizuotas 100 juostų išaudimas pagal projektą. Juostų kilimai, simbolizuojantys 5 Lietuvos etnografinius regionus, buvo svarbiausias meninis akcentas, minint LR Seime nepriklausomybės 20-metį. Sutelkta ir aprengta LLKC kolekcijos tautiniais kostiumais 5 regionų atstovų grupės (50 žmonių), atlikusių meninę programą, atidarant iškilmingą valstybės 20-mečiui skirtą seimo posėdį.

Unikalios archeologinio istorinio kostiumo kolekcijos demonstravimas Vilniuje teatralizuoto Vytauto Didžiojo palydos Žalgirio mūšin „Oi mes josim karelėn" LDK valdovų rūmų prieigose, koncerto metu.

Įsigyta 26 repertuariniai kūriniai mėgėjų meno kolektyvams (chorams, vokaliniams ansambliams, liaudiškų šokių kolektyvams, pučiamųjų instrumentų orkestrams) už 50500 Lt.

Kartu su Lietuvos kompozitorių sąjunga surengtas Naujų kūrinių chorams ir vokaliniams ansambliams konkursas. Parengti ir paskelbti konkurso nuostatai. Iš autorių surinkti 85 kūriniai chorams ir vokaliniams ansambliams iš kurių į antrą konkurso turą komisija atrinko 27 kūrinius. Į antrą turą atrinkti kūriniai buvo pateikti „Vasaros akademijos“ dalyviams, kurie balsavo už labiausiai patikusius kūrinius. Geriausių kūrinių autoriai apdovanoti diplomais ir piniginiais prizais spalio 1 d. (tarptautinę muzikų dieną) LKS rengiamame koncerte Vilniaus rotušėje. Premijuota 13 kūrinių. Rengiant naujų šokių įsigijimo konkursą siekiama aktyvinti choreografijos kūrybinį procesą per liaudiško šokio kolektyvų kūrybinę veiklą, skatinant kurti, plėtoti, vystyti folklorinį liaudies šokį ruošiantis šalies konkursams, festivaliams, skatinti choreografų ir šokio mokytojų kūrybingumą, rėmimąsį savo krašto medžiaga. Šokių įsigijimo konkursui buvo pristatyta 14 autorių 22 sceninė kompozicija. Vertinimo komisija atrinko 6 autorių 9 sceninius šokius. Atrinkti ir premijuoti 9 geriausi vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų šokiai. Pučiamųjų instrumentų orkestrams įsigyta 4 kūriniai.

Viešieji ryšiai ir reklama – 45 000 Lt**.** (bukletai, skrajutės, suvenyrai, reklaminiai filmai, reklama, mėgėjų meno žanrų, etninės kultūros tradicijų, tautinio kostiumo pristatymas, dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose, forumuose, seminaruose Lietuvoje ir užsienyje). Dalyvauta tarptautiniuose renginiuose: VI Šiaurės ir Baltijos šalių dainų šventėje Reikjavike, Islandija (sumokėta 26 000 Lt Lietuvos chorų delegacijos mokestis), pučiamųjų čempionate Austrijoje, pristatatyta tautinio, archeologinio – istorinio kostiumų kolekcijos Sankt Peterburge, Petrozovotske, Pskove, Vyborge, dalyvauta mėgėjų teatrų festivalyje „Baltijos Rampa“ Estijoje, lietuvių ekspertų dalyvavimas Latvijos moksleivių dainų šventėje Rygoje, dalyvavimas seminare „Nevyriausybinių organizacijų vaidmuo įgyvendinant UNESCO nematerialaus kultūros paveldo konvenciją“ Rygoje, konferencijoje Maskvoje.

Parengta DVD „Lietuvio namai“, “Lietuvių tradiciniai dailieji amatai“, dainų šventės „Amžių sutartinė 2009“ filmas už 18 000 Lt.

Administravimo išlaidos 11000 Lt. (apmokėjimas už seminarus, kursus, manekenų, kabyklų tautiniams kostiumams, vaizdo kasečių, tonerių įsigijimas, mokesčiai už internetinių svetainių vietą serveryje, subdomeno mokesčiai, telefoninių pokalbių apmokėjimai, kanceliarinės prekės ir kt.)

Kultūros tradicijų ir meninės veiklos programą

2010 m. suorganizuota **36 renginiai ir kiti kultūros įvykiai, kuriuose dalyvavo 762 kolektyvai, 17833 dalyviai.**

Kultūros centruose veikia virš tūkstančio mėgėjų teatrų kolektyvų, vienijančių per 20 000 teatro mėgėjų. 2010 m. buvo surengtos kelios respublikinės **mėgėjų teatrų šventės.** Aštuonioliktą kartą Lietuvos lėlių teatrų apžiūra “**Molinuko teatras**” Kuršėnuose (Šiaulių r.), Utenoje, Klaipėdoje. Atrankose dalyvavo apie 27 lėlių teatrai, baigiamoje šventėje Panevėžyje dalyvavo 12 kolektyvų, 180 dalyvių. **„Tegyvuoja teatras“-** tarptautinės Teatro dienos proga Klaipėdoje surengta penktoji Lietuvos mėgėjų teatro šventė. Idėja kasmet vis kitoje apskrityje surengti respublikinę teatro šventę ir sukviesti šalies teatralus draugėn gimė 2006 m., 2010 m. dalyvavo 38 teatralų. 20 – ji Lietuvos miestų ir rajonų centrų suaugusiųjų mėgėjų teatrų apžiūra - šventė **„Atspindžiai“-** rengiama kasmet nuo 1991 m. Vyksta 3 etapais: vietos apžiūros, regioninės šventės, baigiamoji šventė. Baigiamojoje

šventėje rengiami seminarai visiems apžiūroje dalyvavusiems režisieriams. 2010 m. šventėje (Telšiuose, Tauragėje, Birštone ir Vilniuje) pasirodė 40 miestų ir rajonų centrų suaugusiųjų teatrų, kuriuose dalyvavo per 600 dalyvių. 15 teatrų tapo diplomatais, iš jų 8- laureatais. Baigiamoji šventė – Joniškyje. Mėgėjų teatrams labai trūksta šiuolaikinės dramaturgijos pjesių jaunimui, lėlių teatrams. Vadovai dažnai patys daro inscenizacijas, rašo scenarijus. Nepakanka lėšų spektaklių statymui, profesionaliam kompozitoriui, scenografui, kostiumams. Regionų kaimų ir miestelių suaugusiųjų mėgėjų teatrų apžiūra ir šventė rengiama nuo 1994 m. kas dveji metai. 9-osios **"Pastogė 2010"** baigiamoji šventė Skirsnemunėje, Jurbarko r. Dalyvavo 5 kaimų ir miestelių suaugusiųjų mėgėjų teatrai, veikiantys prie kultūros įstaigų ar bendruomeninių organizacijų. Iš viso šventėje pasirodė 33 teatrai, 500 dalyvių.

Nuo 2001 metų pradėjus aktyviai vykdyti berniukų **chorų judėjimą** (festivaliai, konkursai, jungtiniai koncertai- akcijos), pradėjo kurtis nauji berniukų chorai. Būtent berniukų meninis užimtumas dainuojant choruose, labai svarbi kaip viena iš prieinamiausių prevencijos formų, tenkinanti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius. Sudėtingu finansiniu laikotarpiu išlaikyta **"Berniukų chorų festivalio-akcijos lietuvos berniukai prieš smurtą ir narkomaniją"** tradicija, įgyvendintos numatytos programos. Per projektus gautos lėšos papildomam festivalio finansavimui. Šiais metais festivalis "Lietuvos berniukai prieš smurtą ir narkomaniją" vyko Vilniuje. Dalyvavo 30 berniukų chorų iš visos Lietuvos, jungiantys apie 2000 dalyvių. 12-asis **Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų chorų festivalis** Klaipėdoje. Jame dalyvavo 18 kolektyvų, 850 dalyvių, vyko 9 renginiai. Festivalis parodė, kad Lietuvos aukštosiose mokyklose vyksta brandi chorų veikla. Vyko tęstinis tarptautinis projektas **Šiaurės ir Baltijos šalių dainų šventė.** Šeštoji šventė vyko Reikjavike (Islandija) dalyvavo per 1.800 mišrių chorų dainininkų iš Švedijos, Suomijos, Norvegijos, Danijos, Islandijos, Farerų salų, Grenlandijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Lietuvai šioje šventėje atstovavo 221dalyvis iš 10 chorų; Iš Lietuvos dalyvavo 221 choristai, 10 chorų iš Tauragės, Širvintų, Šiaulių,Varėnos, Ukmergės rajonų, Elektrėnų savivaldybės, Kauno ir Vilniaus miestų. Vokalinių ansamblių konkursas „**Sidabriniai balsai 2010"** – jau aštuntasis. 2010 m. vasarį ir kovą rajonuose vyko I turas, kuriame dalyvavo 300 kolektyvų. Iš jų 160 atrinkti į II turą, kovo – balandžio mėnesiais vykusį Ukmergėje, Vilkaviškyje, Jurbarke Telšiuose, Zarasuose, Kupiškyje, Guostagalyje (Pakruojo rajonas), Miežiškiuose (Panevėžio rajonas), Kuršėnuose (Šiaulių rajonas). Iš tų 160-ies kolektyvų net 54 tapo I laipsnio diplomantais ir pakviesti dalyvauti į III turą, kuris vyko spalio 9, 16 ir 17 dienomis Vilniuje, Šv. Kotrynos bažnyčioje. Surengtas pirmasis **respublikos skudučių ansamblių festivalis** įvyko Utenos kultūros centre. Jame dalyvavo 15 skudučių ansamblių iš visos Lietuvos, 150 dalyvių. Suorganizuota vadovų apskrito stalo diskusija. Festivalis pavadintas „Dudučio" vardu. Numatytas festivalio tęstinumas, įjungiat ragų ir daudyčių ansamblius, 2011 m. Biržuose. **Regioninė dainų ir šokių ansamblių šventė** Švenčionyse. Dalyvavo 16 kolektyvų (dainų ir šokių ansamblių, liaudies instrumentų ansamblių, liaudiškos muzikos kapelų), apie 550 dalyvių. V**yko X –jo Pučiamųjų instrumentų orkestrų čempionato** finalinis turas Panevėžyje, kuriame dalyvavo 36 orkestrai, virš 1000 dalyvių. Vyksta kasmet dviem turais. Gruodžio mėn. vyko ir XI –jo Pučiamųjų instrumentų orkestrų čempionato regioninis turas: Panevėžyje, Trakuose, Kaune, Plungėje, Mažeikiuose, Kretingoje, Šilutėje, Utenoje, Vilniuje, Šiauliuose, kuriame dalyvavo 51orkestrai, apie 1500 dalyvių.

Nuo 2005 m. kas antri metai vyksta respublikinis **vaikų ir moksleivių - liaudies kūrybos atlikėjų konkursas „Tramtatulis**". Rengiami vietiniai ratai savivaldybėse, o respublikinis ratas - Kaune ir Vilniuje. Konkursas skatina vaikus, moksleivius ir jų mokytojus plačiau domėtis bei

išsaugoti savo krašto liaudies kūrybos savitumą, folkloro atlikimo stilistikos grojimo, dainavimo, pasakojimo tradicijų perimamumą. Šiais metais išleista konkurso laureatų kompaktinė plokštelė „Tramtatulis“ 2009, kuri pasitarnaus kaip mokymo priemonė vaikų folkloro ansamblių vadovams, bei mokytojams ir skatins susidomėjimą tradicine savo krašto kultūra, ugdys pavienius folkloro atlikėjus: dainininkus, muzikantus, pasakotojus. Vyko kompaktinės plokštelės pristatymas ir konkurso aptarimas, kuriame dalyvavo virš 70 pedagogų ir vaikų folkloro ansamblių vadovų. Tai vienintelis konkursas, kurio svarbiausias vertinimo kriterijus – tradicinio dainavimo, muzikavimo, pasakojimo autentiškumas. Trečią kartą vyko Lietuvos **studentų folkloro festivalis “O kieno žali sodai – 2010**” Kaune. Vyko 6 renginiai, dalyvavo 18 kolektyvų, 300 dalyvių. Praturtėjo kūrybinės laboratorijos: buvo pakviesta daugiau specialistų-mokytojų, įtarukta daugiau muzikavimo įvairesniais muzikos instrumentais, įvyko bendrų festivalio dainų repeticija ir tradicinės polkos pamoka. Rengiamas nuo 2008 m., vyksta kasmet, vis kitoje aukštojoje mokykloje. Tai – vienintelis studentų folkloro festivalis Lietuvoje. Jo tikslas – puoselėti akademinio jaunimo folkloro bendruomenių tradicijas šalies universitetuose, kolegijose ir kitose aukštojo ir aukštesniojo mokslo institucijose, kelti jaunimo folkloro sambūrių meninį lygį, skatinti naujas iniciatyvas. 10 asis tarptautinis **instrumentinio folkloro festivalis “Griežynė 2010**”. Festivalyje dalyvavo 5 užsienio kolektyvai ir pavieniai muzikantai, 24 Lietuvos kolektyvai, 4 pavieniai muzikantai. Viso 117 dalyvių. Surengta 12 renginių Vilniuje, Kauno rajone.

Suaugusiųjų **liaudiškų šokių konkurso „Pora už poros“** vietiniai, regioniniai ir respublikinis ratai vyko Šiaulių rajone, Panevėžyje. Respublikiniame rate Marijampolėje dalyvavo 65 šokių kolektyvai, 1600 dalyvių. Rengiamas nuo 1969 m. ir vyksta kas ketveri metai. Visuose konkurso turuose dalyvauja iki 240 liaudiškų šokių kolektyvų, apie 4800 dalyvių. **Liaudiškų šokių, dainų ir šokių ansamblių respublikiniam konkursas Kadagys -2010. v**yksta ketvirtą kartą ir mini šio konkurso 15 metų sukaktį. Dalyvavo 4 miestų ir rajonų kultūros centrų jaunimo ir 4 vyresniųjų liaudiškų šokių ansambliai, 4 dainų ir šokių ansambliai bei 8 akademinio jaunimo šokių ansambliai. Iš viso per 1400 dalyvių. Konkursas itin suaktyvino liaudiškos choreografijos veiklą, naujo šokių repertuaro paiešką, autorinę kūrybą ir sklaidą, įvertino ir išryškino geriausius jaunimo ir vyresnio amžiaus liaudiškų šokių ansamblius ir jų vadovus, įrodė, kad šalies šokių ansamblių meninis lygis ūgtelėjo daugeliu atžvilgiu: itin juntamas jaunimo ansamblių atgimimas ir pakilimas, pagerėjo dalyvaujančių ansambliuose, meninis lygis, vadovai profesionaliau perteikia savo ansambliečiams liaudiškų kūrinių atlikimo sampratą, ugdo dalyvių meninį skonį, sceninę kultūrą. Pagirtinas aktyvus vadovų rūpinimasis šokėjų autentiškų tautinių kostiumų įsigijimu. Surengtas **VII-ąsis respublikinis vyresniųjų šokių grupių ir ansamblių konkursinis sambūris Iš aplinkui - 2010** Širvintose**.**Tai tradicinis LLKC ir Širvintų kultūros centro organizuojamas renginys, kuris šiame mieste surengtas jau penktą kartą. Šiais metais sambūryje varžėsi tik šokių grupės, jų dalyvavo–20: miestelių ir kaimų grupėje dalyvavo 7 kolektyvai, rajonų centrų – 7 ir miestų – 6 grupės, 900 dalyvių. Stebėtos ir įvertintos konkursinės programos, paskelbti rezultatai. Respublikinis **liaudiškų šokių konkursinis festivalis “Klumpakojis**”. Tai tradicinis Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Choreografijos katedros ir LLKC Choreografijos poskyrio organizuojamas renginys, skirtas šokio „Klumpakojis“ autoriaus, šviesios atminties, prof. Juozo Gudavičiaus prizui laimėti ir jo kūrybai puoselėti ir populiarinti. Konkursas rengiamas jau ketvirtą kart. Konkurse varžėsi 25 liaudiškų šokių kolektyvai iš visų šalies regionų, virš 700 dalyvių. Šokių grupės ir ansambliai įvertinti, paskirtos atitinkamos vietos. Po kiekvieno konkurso rengiami aptarimai su konkurse dalyvavusių ansamblių vadovais. Vertinimo

komisijos nariai komentuoja programų vertinimus, apibendrina ir pateikia savo pastabas ir pasiūlymus. Konkursai brandina meno mėgėjų kolektyvus, ugdo šokėjų ir jų vadovų meistriškumą ir savaime tampa liaudiško sceninio šokio demonstravimu.

Kartu su VšĮ *Kalėdų Senelio pašto* surengtas **konkursas lietuviškojo Kalėdų Senelio įvaizdžiui sukurti.** Konkursu siekta, kad Kalėdų Senelis būtų labiau susijęs su lietuvių kultūros tradicija, kad viešojoje erdvėje matytume mums artimesnį personažą. Vertinimo komisija neišskyrė vieno projekto, visiškai atitinkančio konkurso reikalavimus, nuspręsta paskatinti trijų projektų autorius. Kalėdų seneliui sukurtas naujas, lietuvių kultūros tradicijoms artimesnis įvaizdis. Prisidėta organizuojant Lietuvos Vyriausybės iniciuotą **Nacionalinį bendruomenių konkursą „Tikime laisve“.** Konkursui projektus pateikė 91 bendruomenė, į II-ąjį konkurso etapą atrinkta 30 projektų. Konkurso laimėtojai: Kelmės r. Budraičių bendruomenė, Skuodo r. Mosėdžio seniūnijos bendruomenė ir Klaipėdos chorinė bendrija „Aukuras“.

Tęsiant tarpdalykinių tyrinėjimų **konferencijų ciklą** „Gimtis.Būtis. Mirtis. Pasaulėjautos ir pasaulėžiūros aspektai“ surengta konferencija „Tradicinė mitybos kultūra“. Konferencijoje 150 dalyvių iš 37 savivaldybių.

Surengtos Lietuvos **Tūkstantmečio dainų šventės “Amžių sutartinė” 9 fotografijų parodos: Lietuvos Respublikos Seime,** Jurbarke, Klaipėdoje, Birštone, Prienų, Panevėžio, Lazdijų, Utenos rajonuose, Sankt Peterburge (Rusija) centriniame manieže.

Šalia organizacines veiklos vykdoma **metodinė veikla**. Įgyvendinant vieną iš įstaigos prioritetinių veiklos krypčių - tobulinti kultūros specialistų- etninės kultūros bei mėgėjų meno pakraipos metodininkų, kolektyvų vadovų, meistrų, veiklos organizatorių ir pan..- **mokymą ir kvalifikacijos kėlimo sistemą,** vyko **seminarai**: 7 folkloro seminarai folkloro ansamblių vadovams, kultūros darbuotojams ir pedagogams (Švenčionyse - 45 klausytojai, Kauno r. – 38, Telšiuose – 70, Lazdijuose – 57, Ukmergėje -54, Vilniuje - 30, Kaune – 70). Teorinių praktinių seminarų metu supažindinta su instrumentiniu, dainuojamuoju folkloru, diegta tradicinių šokių (polkos, kitų pagrindinių žingsnių ir judesių, kadrilinių šokių formų) mokymo metodika, šokio aprašo skaitymas, aptarti suaugusiųjų ir vaikų folkloro ansamblių ypatumai. Respublikinis rajonų, miestų etninės kultūros centrų darbuotojai ir rajonų etninės kultūros metodininkų, nacionalinių, regioninių parkų etnografų (kultūrologų), specialistų, atsakingų už tautodailę, tradicinius amatus seminaras Panevėžio rajone. Dalyvavo 117 dalyviai. Seminaras- pagrindinė vieta, kur keliama šių specialistų kvalifikacija, formuojamos ir koordinuojamos veiklos kryptys, atsižvelgiant į valstybinės etninės kultūros apsaugos ir plėtros politikos nuostatas, aptariamos etninės kultūros veiklos programos, kiti dokumentai, atspindintys Lietuvos vyriausybės, savivaldybių etninės kultūros plėtros kryptis, uždavinius, priemones ir kt. Bendradarbiaujant su Jaunimo turizmo centru surengtas 2 seminarų ciklas ikimokyklinio ugdymo ir pradinių klasių mokytojams Vilniuje (60 dalyvių). Seminaras „Tautinio kostiumo siuvimas bei dėvėsena“ Zarasuose - 40 dalyvių. Seminaras kultūros darbuotojams „Kalėdų senelio įvaizdis“ (50 klausytojų). Tradicinio etnomuzikavimo kursuose Birštone (aštuntą kartą - griežimo smuiku, armonika (30 dalyvių), Visagine – penktą kartą - grojimo dūdmaišiu, cimbolais, mažuoju būgneliu (65 dalyviai).

“**Vasaros kursai - stovyklos”**: „Vasaros akademija“- chorų vadovų kvalifikacijos kėlimo kursai organizuojami nuo 2002 m., jie rengiami kasmet vasarą. Tai vieninteliai kvalifikacijos kėlimo kursai chorų vadovams Lietuvoje. Šiemet kursuose dalyvauja 70 chorų vadovai. Kursų metu

analizuojamos ir kuriamos programos, sprendžiami pagrindiniai ateinančių metų strateginiai klausimai, vyksta naujų kūrinių chorams pristatymas ir reitingavimas. Pučiamųjų instrumentų orkestrų vasaros akademija vyko Panevėžio rajone. Dalyvavo 250 vadovų, muzikantų. Vyko atskirų instrumentų grupių užsiėmimai ir bendros repeticijos.

Liaudiškų šokių vasaros kursuose Nidoje dalyvvo 168 Lietuvos moksleivijos ir suaugusiųjų šokių kolektyvų vadovai ir 2 išeivijos vadovai iš Kanados ir Lenkijos. Užsiėmimus vedė Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių, Kretingos, Plungės baletmeisteriai ir aukštųjų mokyklų dėstytojai, šokių autoriai. 2 seminarai jaunimo ir vyresniųjų bei pagyvenusiųjų ir merginų liaudiškų šokių grupių vadovams naujų šokių repertuarui išmokti. Dalyvavo apie 150 vadovų.

3 seminarai mėgėjų teatrų režisieriams (120 dalyvių). Dainų ir šokių ansamblių, liaudies instrumentų orkestrų vadovų seminaras (38 dalyviai) vyko valstybiniame dainų ir šokių ansamblyje „Lietuva“, kuriame buvo stebėta atvira (atskirų grupių, bei bendra) repeticija, analizuojami naujos programos „Kelk, broleli“ meniniai sprendimai, diskutuojami teminės programos kūrimo etapai bei eiga.

Viso 26 seminarai ir kursai, kuriuose dalyvavo apie 1640 dalyvių.

Nuolat vyksta pastovus **kultūros paveldo, raiškos dokumentavimas.**

Liaudies kūrybos archyvas rūpinasi tautosakos rinkimu, tvarkymu, saugojimu, propagavimu, rinkinių, garso bei videoįrašų leidyba. Archyvas yra kaupiamas nuo 1960 metų, daugiausia dainų ir šokių švenčių atributika ir kino juostos. Intensyviai archyvas pradėtas kaupti 1992 metais. Per 2010 m**. sukaupta: 30 rankraščių, 90 audio kasečių, apie 60 video įrašų, virš 22000 skaitmeninių foto laikmenų.**

Etnoinstrumentologinių ekspedicijų ciklas vyksta nuo 1987 m. Jos vyksta kasmet vis kitoje savivaldybėje. Šias metais vyko Švenčionių rajone. Įrašyti 33 muzikantai ir jų atliekami 240 kūriniai, kurie papildė Lietuvos liaudies kultūros centro archyvą. Vyko kompleksinė k**raštotyrinė ekspedicija** Ukmergės r. Krikštėnuose ir apylinkėse. Užfiksuota 1150 vnt. tautosakos, papročių, tikėjimų, liaudies medicinos, instrumentinės muzikos, kurie papildė Lietuvos liaudies kultūros centro archyvą.

Rengiantis **kryždirbystės paskelbimo Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevru 10-mečiui** (2011 m.) suformuoti prioritetai: kryždirbystės dabartinės padėties analizė, kryždirbystės mokymo centrų, ypač vaikų drožybos (Prienų drožybos centras, „Kadagio studija“ ir kt.), peržiūra ir įvertinimas tradicijų sklaidos atžvilgiu, rengiama monografija „Liaudies menas: tradicijų vizijos dabartinių meistrų kūryboje“, kryždirbystės Darbėnų seniūnijos (Kretingos raj.) byla, tvarkoma archyvinė medžiaga (fotografijos, anketos irk kt.), papildant kryždirbystės duomenų bazę netyrinėtose vietovėse surengtos ekspedicijos: Trakų, Kretingos, Ukmergės, Mažeikių rajonuose. Užfiksuota 209 kryždirbystės objektai.

Kaupiama Lietuvos folkloro garso publikacijų fonoteka. LLKC nuo 1995 m. iš įvairių šalies vietų pradėjo kaupti folkloro gasro publikacijų fonoteką. Tai vienintelė vieta Lietuvoje, kur surinkti beveik visi garso įrašai nuo pirmųjų įrašų (1968 m.) iki pačių naujausių. Šiuo metu fonotekoje sukaupta virš 500 garso publikacijų. Šiais metais. fonoteka papildyta 15 publikacijų, parengta bibliografinė rodyklė. Atnaujinta folkloro garso publikacijų elektronininio tinklalapio sugrupuota tekstinė ir vaizdinė (leidybinio apipavidalinimo skenuota kopija) informacija.

Lietuvos liaudies kultūros centro **internetinių svetainių atnaujinimas ir priežiūra**. Patrauklia forma internete reprezentuota įstaigos veikla ir svarbūs mėgėjų meno renginiai. Svetainės lankytojams sudaryta sąlygos greitai rasti juos dominančią informaciją. Kaupta, adaptuota, skleista respublikos kultūrinis vyksmas, tekstinė bei vaizdinė informacija mėgėjų meno bei etninės kultūros srityse. Peržiūrėta ir tinklapyje atnaujinta LLKC skyrių ir poskyrių veikla, teikiamos paslaugos. Elektronine forma kaupta juridiniai etninės kultūros, mėgėjų meno apsaugos ir sklaidos dokumentai, etninės kultūros ir mėgėjų meno išsaugojimo ir plėtros programos. Atnaujinta tarptautinio folkloro festivalio "Baltica" internetinė svetainė.

LLKC priimamos, sisteminamos, apibendrinamos **Lietuvos kultūros centrų ir jų filialų statistines ataskaitas** (bendros žinios, pastatai, materialinė bazė, darbuotojai, kolektyvai, dalyviai, veikla, lėšos)**.** 2010 m. veikė 173 juridinį statusą turintys kultūros centrai, 487 jų filialai ir 154 kiti dariniai kurie dažniausiai priklauso rajonų seniūnijoms. Kultūros centruose dirbo 2934 kultūros ir meno darbuotojai, o jiems etatų skirta 2290. Iš viso veikė 4544 mėgėjų meno kolektyvai, o juose dalyvių 59265, iš jų vaikų ir jaunimo kolektyvų – 623, dalyvių juose 9772. Statistinė informacija siunčiama Statistikos departamentui, Kultūros ministerijai, skelbiama internetinėje svetainėje.

Geriausio metų kultūros centro premijavimo atrankos darbai: susisteminta 13 pasiūlymų, dalyvauta komisijos vertinimo darbe. Atrinkti 4 geriausi kultūros centrai, įteiktos premijos, diplomai: aukščiausios kategorijos - Jurbarko kultūros centras, pirmos kategorijos - Molėtų kultūros centras, antros kategorijos - Telšių rajono Ryškėtų kultūros centras, trečios kategorijos– Varėnos kultūros centro Perlojos filialas. Premijos skiriamos už paskutiniųjų 5 metų aktyvią, kūrybingą, novatorišką veiklą, puoselėjant etninę kultūrą, mėgėjų meną, kuriant menines programas, plėtojant švietėjišką (edukacinę), pramoginę veiklą, tenkinant bendruomenės kultūrinius poreikius ir organizuojant profesionalaus meno sklaidą.

Per metus išleista apie **<u>22 publikacijos</u>**:

<u>16 tiriamųjų, mokomųjų, repertuaro leidinių</u>: 6 „Liaudies kultūros" žurnalo numeriai; DVD „Lietuvio namai", DVD "Amžių sutartinė-2009", DVD "Lietuvių tradiciniai dailieji amatai", CD „Liaudies instrumentinė muzika", pjesių rinkinys „Bitė maja", Lietuvos choro muzikos antologija V, VI, VII, VIII tomai, Vidas Mačiulskis „Sueiginis" (šokių rinkinys).

<u>6 informaciniai, reklaminiai leidiniai</u>: Lietuvos tūkstantmečio Dainų šventės albumas; Respublikinės konkursinės liaudies meno parodos „Aukso vainikas 2010" katalogas; almanachas „Kūrybos metraštis – 2008"; Pjėsių lėlių ir vaikų teatrui bibliografija 1906-2009, Algirdas Vyžintas „Gyvenimas – liaudies muzikai"; elektroninis informacinis biuletenis „Etninės kultūros renginiai Lietuvoje".

Prisidėta rengiant garso publikacijos Lazdijų rajono tradicinės instrumentinės grupės įrašai "Dziedukai", tarptautinio instrumentinio folkloro festivalio dalyvių įrašai "Greižynė 2008", dviguba autentiško Platelių krašto ir Žemaitijos nacionalinio parko folkloro ansamblio įrašyta kompaktinė plokštelė „Oi platos platos Plateliu valsčelios".

<u>Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado programa</u>

Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado (toliau – Sąvado) programai negavus lėšų ir dėl to neįstengus išplėtoti nacionalinio lygmens bylų rengimo bei ekspertavimo veiklų, didesnis dėmesys buvo skirtas savivaldybių kultūros, švietimo, kitų programoje dalyvaujančių specialistų

mokymams, kaip kurti lokalinius Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąrašus. Buvo surengti seminarai Kupiškyje (30 dalyvių), Šakiuose (25 dalyviai), Kretingoje (30 dalyvių), kuriuose pristatyta Sąvado kūrimo metodika, techniniai reikalvimai, pildymo instrukcijos, pateikti ir pakomentuoti geresni įvairių sąrašų bylų pavyzdžiai, pasiūlyti vietinio Sąvado kūrimo modeliai ir pan. Centro darbuotojai konsultavo bylų rengėjus bei rašė atsiliepimus apie ruošiamas naujas ir tvarkytas bei pildytas bylas.

2010 gautos 4 kandidatinės bylos: Neringos m. „Poledinė baidomoji bumbinamoji žvejyba", Kupiškio r. "Kupiškėniška ruginė duona", Kretingos r. Darbėnų seniūnijos kryždirbystės tradicija (ruošia rajono ir LLKC specialistai), Kūčių vakarienės tradicija (ruošia LLKC). Šiuo metu užregistruota (pateikta, taisoma, pildoma, ruošiama komisijos svarstymui) – 48 bylos. Centro, savivaldybių specialistai, mokslo darbuotojai ruošia apie 20 naujų bylų. Tvarkoma vaizdo dokumentinė medžiaga, kuri bus panaudota video ir foto skaitmeniniams bylų priedams parengti.

2010 m. surinkta 173.608.57 Lt. spec lėšų, išleista 338.506.35 Jie panaudoti renginių organizavimui, publikacijų leidybai. Iš Lietuvos Respublikos kultūros mininsterijos Kultūros fondo įvairiems projektams gauta 148.000 Lt. Programai "Istorinės ir kultūrinės atminties išsaugojimas" gauta 95 000 Lt. Baltijos šalių studentų dainų šventės "Gaudeamus" pasiruošimo darbams gauta 60 000 Lt. (už 38 000 Lt. įsigyta naujų repertuarinių kūrinių, 10 000 Lt - atributikai, reklamos išlaidoms)

Išanalizavus 2010 m. darbuotojų individualių planų ataskaitas, nustatyta, kad specialistai dirbo intensyviai ir produktyviai. Per metus įvyko **161planinė išvyka** (komandiruotės) į savivaldybes, kultūros įstaigas ir meno kolektyvus, vyko seminarai, konsultacijos.

Lietuvos liaudies kultūros centro darbuotojai prisideda prie daugumos šalyje vykstančių švenčių, festivalių, konkursų, parodų ir kt. renginių organizavimo, dalyvauja daugelio komisijų, tarybų darbuose.

Direktorius Saulius Liausa

I.Kriščiūnienė, (8-5) 261 25 94